

Nr 194.

Utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående vissa byggnadsfrågor m. m. inom ecklesiastikdepartementets verksamhetsområde.

(2:a avd.)

Sedan Kungl. Maj:t i propositionen nr 1 under kapitalbudgeten, bilagan 29, punkten 12, föreslagit riksdagen att, i avbidan på särskild proposition i ämnet, till Vissa byggnadsarbeten vid folkskoleseminarierna för budgetåret 1948/49 beräkna ett investeringsanslag av 3 000 000 kronor, har Kungl. Maj:t i propositionen nr 222, under åberopande av bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över ecklesiastikärenden för den 16 april 1948, avgivit slutliga förslag i ämnet, varjämte i detta sammanhang till behandling upptagits jämväl vissa andra byggnadsfrågor.

1:o) **Fortsatt disposition av vissa anslag.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkterna 1 och 2, s. 2 och 3) hemställer utskottet, att riksdagen må

a) medgiva, att vid utgången av budgetåret 1947/48 befintlig reservation å det senast för budgetåret 1941/42 anvisade reservationsanslaget till Universitetssjukhus: Serafimerlasarettet: Vissa om- och tillbyggnadsarbeten för anordnande av en neurokirurgisk klinik m. m. må disponeras intill utgången av budgetåret 1948/49;

b) medgiva, att vid utgången av budgetåret 1947/48 befintlig reservation å det senast för budgetåret 1942/43 anvisade reservationsanslaget till Chalmers tekniska högskola: Reparation av högskolans äldre byggnader m. m. må disponeras intill utgången av budgetåret 1948/49.

2:o) **Värme- och kraftcentral vid tekniska högskolan i Stockholm.** Departementschefen har (punkt 3, s. 3—5) anfört bland annat följande.

Kostnaderna för uppförande och utrustning av värme- och kraftcentralen vid tekniska högskolan i Stockholm, vartill medel första gången anvisades av fjolårets riksdag, ha tidigare av statsmakterna beräknats till sammanlagt 3 170 000 kronor (propositionen 1947:152). Till grund för dessa beräk-

ningar ligger 1942 års prisnivå — i fråga om byggnadskostnaderna dock med 25 procents förhöjning. Nu föreliggande reviderade kostnadsberäkningar, vilka delvis grunda sig på infordrade anbud, visa emellertid, att kostnaderna icke komma att stanna inom nyssnämnda ram utan kunna beräknas komma att uppgå till 4 151 000 kronor, innebärande en stegring med 981 000 kronor eller ungefär 31 procent. Denna kostnadsökning hänför sig till allra största delen till det förändrade prisläget och endast till en mindre relativt obetydlig del till smärre förändringar i utrustningsplanerna. Dessa smärre förändringar avse främst en utökning av storleken av vissa turbiner, vilken visat sig i hög grad önskvärd. Vissa större utrustningsdetaljer för värme- och kraftcentralen synas nu böra beställas, dels för att detaljprojekteringsarbetet skall kunna fortsätta, dels för att leveranser skola kunna erhållas i god tid. Med hänsyn härtill och till de nya kostnadsberäkningarna torde det vara nödvändigt, att frågan om totalkostnaderna för anläggningen åter upptages till prövning.

För egen del har departementschefen icke funnit anledning till erinran mot de nya beräkningarna men dock med hänsyn till den betydande kostnadsökningen ansett dem böra underställas riksdagen.

Utskottet har med hänsyn till vad departementschefen anfört icke funnit sig böra framställa någon erinran mot den föreslagna nya kostnadsramen för värme- och kraftcentralen vid tekniska högskolan i Stockholm och hemställer alltså,

att riksdagen må i skrivelse till Kungl. Maj:t giva tillkänna vad utskottet sålunda anfört.

3:o) **Vissa byggnadsarbeten vid folkskoleseminarierna.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 4, s. 5—11), vilket innebär en medelsanvisning av 3 000 000 kronor till om- och nybyggnadsarbeten för seminarierna i Stockholm, Göteborg, Linköping, Härnösand och Kristianstad, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Vissa byggnadsarbeten vid folkskoleseminarierna* under statens allmänna fastighetsfond för budgetåret 1948/49 anvisa ett investeringsanslag av 3 000 000 kronor.

4:o) **Uppförande av lärarbostadsbyggnad vid Skytteanska skolan i Tärna.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 5, s. 11 och 12), vilket avser hela kostnaden för en ny lärarbostad vid Skytteanska skolan i Tärna, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Uppförande av lärarbostadsbyggnad vid Skytteanska skolan i Tärna* under statens allmänna fastighetsfond för budgetåret 1948/49 anvisa ett investeringsanslag av 180 000 kronor.

5:o) **Vissa byggnadsfrågor vid dövstumskolorna.** Kungl. Maj:t har (punkt 6, s. 12—22) föreslagit riksdagen att dels godkänna av departementschefen framlagda förslag i fråga om dispositionen av vissa medel under investeringsanslaget till Om- och nybyggnadsarbeten vid dövstumskolorna, dels ock till Om- och nybyggnadsarbeten vid vårdanstalten för dövstumma med komplicerat lyte för budgetåret 1948/49 anvisa ett investeringsanslag av 300 000 kronor.

Till ombyggnads- och reparationsarbeten vid dövstumskolan i Lund har under anslaget till Om- och nybyggnadsarbeten vid dövstumskolorna anvisats sammanlagt 345 000 kronor. Nämnda byggnadsföretag har emellertid av skilda anledningar ännu icke kommit till utförande. Sedan denna byggnadsfråga underställts 1945 års riksdag, har frågan om företagens utförande kommit i ett annat läge därigenom att 1945 års dövstumutredning framlagt förslag om förläggning av en förskola för dövstumma till Lund, samorganiserad med den nuvarande upptagningsskolan därstädes, och uppförande av nybyggnad för förskolan och upptagningsskolan å ny tomt. Utredningen har härvid vidare föreslagit, att den nuvarande dövstumskolan skall säljas till Lunds stad. Styrelsen för dövstumskolan har med hänsyn till att utredningens byggnadsprogram icke kunde väntas bli genomfört under de närmaste åren på det kraftigaste framhållit nödvändigheten av att den nuvarande skolan sattes i någorlunda tillfredsställande skick för användning under ytterligare cirka 10 år. Särskilt behövde bristerna i sanitärt och hygieniskt hänseende med det snaraste avhjälpas.

Departementschefen har — utan att därmed taga ställning till dövstumutredningens nyssnämnda förslag — förklarat sig finna det ofrånkomligt, att åtgärder snarast vidtoges för att avhjälpa de svåraste sanitära bristerna och sätta skolan i ett någorlunda tillfredsställande skick. Departementschefen har dock icke utan ytterligare utredning velat taga ställning till i vilken omfattning de av skolans styrelse i dylikt avseende föreslagna, till 126 000 kronor kostnadsberäknade åtgärderna borde genomföras utan förutsatt, att det skulle ankomma på Kungl. Maj:t att, sedan skolöverstyrelsens och byggnadsstyrelsens yttrande inhämtats, besluta härom. Kostnaderna borde bestriidas ur de tidigare till ombyggnads- och reparationsarbeten vid dövstumskolan i Lund anvisade medlen.

1945 års dövstumutredning har föreslagit, att för östra dövstumskoldistriktet skulle uppföras ny skolbyggnad på Invernessområdet å Mörby kronoegendom invid Edsviken. Oavsett om utredningens förslag kommer att bifallas eller ej, torde *M a n i l l a s k o l a n s b y g g n a d e r* på grund av rådande förhållanden komma att användas ännu en ganska lång tid. Enligt en nu framlagd utredning äro de redan tidigare påtalade bristerna inom skolans gymnastikbyggnad delvis sådana, att eleverna utsättas för hälsorisker. Även i övrigt förefinnas allvarliga sanitära olägenheter.

Departementschefen har i betraktande av föreliggande omständigheter funnit det icke vara försvarligt att låta de nuvarande förhållandena fortbestå och därför tillstyrkt, att erforderliga medel, 45 000 kronor, anvisas för utförande av vissa av skolöverstyrelsen föreslagna förbättringsarbeten inom gymnastikbyggnaden. Därvid har departementschefen förutsatt, att utgifterna skulle få bestridas ur de medel, som tidigare anvisats till ombyggnads- och reparationsarbeten vid dövstumskolan i Lund under anslaget till Om- och nybyggnadsarbeten vid dövstumskolorna.

Enligt den utredning, som låg till grund för 1943 års beslut om inköp av egendomen *M o g å r d*, skulle för egendomens iordningställande till förläggning för vårdanstalten för dövstumma med komplicerat lyte erfordras byggnadsarbeten i två etapper till en kostnad av 375 000 respektive 125 000 kronor eller sammanlagt 500 000 kronor. Till byggnadsarbeten, huvudsakligen hänförliga till första etappen, ha emellertid redan anvisats tillhoppa 882 500 kronor. Vissa nu ifrågavarande till andra etappen hörande byggnadsarbeten beräknas draga en kostnad av 645 000 kronor. Den sålunda uppkommande kostnadsökningen beror givetvis till en del på ökade byggnadskostnader men har också sin grund i att den preliminära byggnadsplanen av olika skäl måst frångås. Bland annat har brandsäkerhetshänsyn medfört, att det befunnits nödvändigt att utöver 1943 års byggnadsprogram uppföra en särskild byggnad för det kvinnliga arbetshemmet.

De nu aktuella arbetena framgå av följande sammanställning:

A. Omändringar och reparationer av till jordbruksavdelningen hörande bostäder med tillhörande vattenledningsnät	kronor	153 000
B. Byggnad för manliga arbetshemmet	»	300 000
C. Yttre belysning samt utvändiga elektriska ledningar	»	16 500
D. Bostad för trädgårdsmästare och eldare	»	68 000
E. Bostad och expeditjonslokaler för rektor	»	64 500
F. Utökning av värmecentral och anordnande av värmekulvertar	»	17 000
G. Vägar och planeringsarbeten	»	26 000

Summa kronor 645 000.

Departementschefen — som ansett de föreslagna arbetena vara av sådan art, att deras utförande förr eller senare vore oundvikligt — har icke funnit anledning till erinran mot de beräknade kostnaderna men dock ansett medelsanvisningen för nästa budgetår kunna begränsas till 300 000 kronor.

Utskottet. Med tillstyrkande av bifall till Kungl. Maj:ts ifrågavarande förslag hemställer utskottet,

att riksdagen må

a) godkänna vad departementschefen i statsrådsprotokollet över ecklesiastikärenden för den 16 april 1948 förordat i

fråga om dispositionen av vissa medel under investeringsanslaget till Om- och nybyggnadsarbeten vid dövstumskolorna;

b) till Om- och nybyggnadsarbeten vid vårdanstalten för dövstumma med komplicerat lyte under statens allmänna fastighetsfond för budgetåret 1948/49 anvisa ett investeringsanslag av 300 000 kronor.

Stockholm den 18 juni 1948.

På statsutskottets vägnar:

J. B. JOHANSSON.

Vid förestående ärendes slutbehandling inom utskottet hava närvarit:

från första kammaren: herrar Johan Bernhard Johansson, Oscar Olsson, Pauli, Larsson, Karl Andersson, Gustaf Karlsson, André, Heiding, Hesselbom, fröken Osvald, herrar Ivar Persson och Bergh; samt

från andra kammaren: herrar Eriksson i Stockholm, Svensson i Grönvik, Malmborg i Skövde, Bergström, Rubbestad, Mårtensson, Wallentheim, Lindholm, Hoppe, Sefve, Persson i Vinberg och Birke.
